

Seminar 2: Sociale relationer – hvad lærte man om borgernes behov

Har Daisy-interventionen overhovedet en effekt i forhold til borgernes liv? og i så fald, hvad kan vi bruge den erfaring til?

Lisbeth Villemoes Sørensen, Specialergoterapeut, Klinik for Ergo- og Fysioterapi, Rigshospitalet.

Lisbeth Villemoes Sørensen præsenterede i sit seminar en kvalitativ undersøgelse af 10 ægtepars sociale liv før og efter DAISY-interventionen. Hun kom både ind på, hvorfor det er interessant at undersøge borgernes sociale relationer, hvordan gør man det bedst, og hvad kan man bruge resultaterne fra undersøgelsen til.

Er det ikke helbredet, vi skal undersøge?
Fokus på syge borgers sociale liv handler ikke

kun om deres følelsesliv, men i høj grad også om deres fysiske helbred. Forskningsresultater fra flere store befolkningsundersøgelser viser, at menneskers sociale liv og fysiske helbred er tæt forbundet i et dynamisk samspil. Personer, der har dårligt helbred, har ofte et svagt socialt netværk, og omvendt har personer med et godt helbred som hovedregel et godt socialt netværk. Yderligere er der forskning, der viser, at et godt socialt netværk muligvis medvirker til at begrænse de kognitive tab, som patologien kan medføre. Det er dog uklart, hvordan en persons sociale liv og fysiske helbred er påvirket af hinanden, og hvilke elementer der er centrale i sammenspillet mellem de to.

Hvad udgør et socialt liv?

Det blev understreget i seminaret, at der ikke er enighed i forskningsverdenen om, hvordan *det sociale liv* bedst kan defineres. I DAISY-projektet har man haft fokus på at undersøge deltagerens *sociale deltagelse*. Social deltagelse skal forstås som uformelt socialt samvær, f.eks. besøg af venner og familie i eget hjem, besøg i venner og families hjem og deltagelse i fritidsaktiviteter.

Lav social deltagelse

Resultatet af undersøgelse er, at mere end halvdelen af deltagerne med demens har lav social deltagelse, og at de der havde vanskeligheder med ADL funktioner har tre gange forøget risiko

for lav social deltagelse. Det samme gjorde sig gældende for personer med adfærdsforstyrrelser. En af forklaringerne på den lave sociale deltagelse hos de demenssyge kan være, at de personer der deltog i undersøgelsen er bevidste om deres tab af kognitive evner, at de derfor oplever et tab af værdighed og værdi. Denne viden kan føre til, at de føler sig utilstrækkelige i sociale sammenhænge, og derfor ofte trækker sig fra dem.

Stor glæde ved samvær med ligesindede

Før interventionen var deltagerne med demens modvillige mod at møde andre personer med samme diagnose som dem. Det var påfaldende, at alle deltagerne efter DAISY-kurserne var meget begejstrede for at være sammen med andre i samme situation, og at de efter de fem kursusgange ønskede at fortsætte i gruppen. På baggrund af denne erfaring kan man udlede, at det kræver professionel intervention at støtte personer med demens til skabe nye sociale relationer.

Ikke en nem opgave

Det er dog ikke en nem opgave at udføre som fagperson. Man skal gøre sig klart, at den professionelle intervention er meget krævende og stiller særlige og omfattende krav om at kunne rumme et stort spekter af demente personers reaktioner og at kunne holde en balancere mellem at udfordre og støtte hver enkelt.

Hvad skal vi gøre med vores viden?

Seminaret blev afsluttet af det centrale og brændende spørgsmål om, hvordan forskningsresultaterne kan komme ud til de kommunale ledere og politikere, så de kan se problematikkerne og forhåbentlig implementere

er DAISY-modellen.

Svaret er, at den enkelte professionelle skal arbejde på at udbrede den viden de har fået med sig fra eksempelvis denne workshop og fra anden undervisning om forskningsresultater og fra deres egen erfaring. Det er vigtigt, at enhver professionel sørger for at give sin viden videre i systemet, og således klæde beslutningstagere og ledere på til åbne for implementering af effektive tiltag.

Kontakt oplægsholder:
lisbeth.villemoes@mail.dk

Kort om undersøgelsen - '10 ægtepars sociale liv før og efter DAISY-interventionen'

- Menneskers sociale liv og fysiske helbred er tæt forbundet i et dynamisk samspil.
- Fokus på at undersøge deltagernes *sociale deltagelse*, forstået som uformelt socialt samvær.
- Over 50% af deltagerne med demens har lav social deltagelse. Måske på grund af en følelse af tab af værdighed og værdi.
- Alle deltagerne efter DAISY-kurserne var meget begejstrede for at være sammen med andre i samme situation.
- Man kan udlede, at det kræver professionel intervention at støtte personer med demens til skabe nye sociale relationer.
- Den professionelle intervention stiller særlige og omfattende krav om at kunne rumme et stort spekter af demente personers reaktioner og at kunne holde en balance mellem at udfordre og støtte hver enkelt.
- Enhver professionel skal give sin viden videre og klæde beslutningstagere og ledere på til åbne for implementering af effektive tiltag.